

CASP2021

Saskaņota rīcība produktu
drošuma jomā

Riska novērtēšana
un pārvaldība

Galīgais
ziņojums

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Saīsinājumu saraksts	2
Kopsavilkums	3
1 daļa	
1 Pārskats par darbību	4
1.1 Ievads un mērķi	4
1.2 Pārskats par iesaistītajām TUI	5
2. Galvenie pasākumi un rezultāti	6
2.1 Darbības jomas noteikšana	6
2.2 Darba pieeja	7
2.2.1 Riska novērtējuma gadījumu izpēti apkopojuma un vadlīniju dokumentaizstrāde	9
2.2.2 Riska pārvaldības vadlīniju dokumenta izstrāde	10
3. Secinājumi un ieteikumi	11
3.1. Vispārīgi secinājumi	12
3.2. Gūtā pieredze	12
3.3. Ieteikumi	12
2 daļa	
1. Kas ir CASP?	13
Pienākumi un atbildība	13
2. darba plāns	14
3. pieejas pārskats	15

Saīsinājumu saraksts

SAĪSINĀJUMS	APRAKSTS
CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
Drošības vārti	Ātrās brīdināšanas sistēma bīstamu nepārtikas preču jomā
DV	Dalībvalsts(-is)
ED	Ekonomikas dalībnieks
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EISMEA	Eiropas Inovācijas padomes un TUI izpildaģentūra
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
GPSD	Direktīva par produktu vispārēju drošību (2001/95/EK)
HD	Horizontālā darbība
ICSMS	Eiropas tirgus uzraudzības informācijas un komunikācijas sistēma
IM	1. starpposma sanāksme
KoM	Atklāšanas sanāksmes
RAG rīks	Riska novērtēšanas pamatnostādnes
RAPEX pamatnostādnes	Komisijas Lēmums (ES) 2019/417
RN	Riska novērtēšana
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde

Kopsavilkums

Mērķi

Projekti saskaņotai rīcībai produktu drošuma jomā (CASP) ļauj visām Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstu tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) sadarboties, uzlabojot Eiropas vienotajā tirgū pieejamo izstrādājumu drošumu.

CASP 2021 riska novērtēšanas un pārvaldības (RAM) horizontālā darbība (HA) bija vērsta uz nepārtikas patēriņa preču riska novērtēšanas (RA) un riska pārvaldības konsekvences palielināšanu ES/EEZ TUI, apmainoties viedokļiem un paraugpraksi. Tādējādi tā balstījās uz iepriekšējiem CASP pasākumiem, kuru mērķis bija saskaņot RAM pieejas, sniegt norādījumus par traumu scenārijiem, varbūtību aplēsēm un riska pārvaldības stratēģijām¹.

Konkrētāk, 2021. gada RAM HA bija šādi mērķi:

- apzināt riskus un jomas, kuras ir grūti novērtēt un pārvaldīt attiecībā uz TUI;
- dalīties ar stratēģijām un rīkiem, kā pārvarēt šos izaicinājumus, piedaloties gadījumu risināšanas semināros;
- apspriest sarežģītus gadījumus un dalīties labākajā praksē, sagatavojot norādījumus par RA un riska pārvaldību.

Rezultāti

Gadījumu risināšanas darbsemināri

Tika organizēti divi gadījumu risināšanas semināri, kuros TUI ar tehnisko ekspertu tika apspriestas gan RA, gan riska pārvaldības problēmas, pamatojoties uz izvēlētiem gadījumiem.

Vadlīnijas par riska novērtējumu

Lai sniegtu TUI norādījumus par to, kā izstrādāt ievainojumu scenārijus un novērtēt varbūtības, tika izstrādāts vadlīniju dokuments par kopējām riska novērtēšanas problēmām un rīkiem to pārvarēšanai.

Vadlīnijas par riska pārvaldību

Tika sagatavots otrs vadlīniju dokuments par riska pārvaldību, kas nodrošināja TUI ar instrumentiem un stratēģijām, lai pārvarētu riska pārvaldības problēmas un palīdzētu pieņemt lēmumus par korektīviem pasākumiem.

Secinājumi un ieteikumi

RAM HA bija svarīgs forums, kurā iesaistītās TUI varēja apspriest ar RA un riska pārvaldību saistītās problēmas un labāko praksi. Diskusijas palīdzēja apzināt jomas, kurās TUI bija vajadzīga lielāka palīdzība, lai pamatnostādnēs varētu iekļaut uz vajadzībām balstītus rīkus un stratēģijas, kas ļautu pārvarēt kopīgās problēmas. Pamatojoties uz diskusijām, kas notika pasākuma sanāksmēs, tika formulēti vairāki ieteikumi.

Patērētājiem

- Pirms produkta iegādes pārbaudiet drošības vērtus.
- TUI tīmekļa vietnēs meklējiet informāciju par nedrošiem vai bojātiem izstrādājumiem.

Ekonomikas dalībniekiem (ED)

- Izmantojiet RAG rīku, lai novērtētu ar jūsu produktiem saistītos riskus.
- Sadarboties ar TUI par RAM.
- Apzinieties savus pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem.
- Izstrādājiet korektīvo pasākumu plānu, lai mazinātu un novērstu riskus.

Valstu iestādēm

- Turpināt viedokļu un paraugprakses apmaiņu par sarežģītiem RA un riska pārvaldības gadījumiem, lai palielinātu pieeju konsekvenci.
- CASP 2021 rezultātu izplatīšana.
- Identificēt jautājumus, kas saistīti ar jauniem riskiem, kuri saistīti ar jauniem produktiem

¹ [RAM - Guidance document on the principles of sound risk management](#)

[RAM - Guidance document on estimation of probabilities](#)

[RAM - Probability estimation](#)

1. Pārskats par darbību

1.1 Ievads un mērķi

Saskaņā ar Direktīvu 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību (GPSD) produktam jābūt drošam, ja tas tiek lietots saprātīgi paredzamos apstākļos visā produkta kalpošanas laikā. Tāpēc, novērtējot, vai produkts rada risku, novērtējumam jābalstās uz saskaņotiem un reproducējamiem RA principiem, kas noteikti Lēmumā (ES) 2019/417 (RAPEX pamatnostādnes)².

Šajā pasākumā galvenā uzmanība tika pievērsta nepārtikas patēriņa preču RA un riska pārvaldības konsekvences palielināšanai un saskaņošanai ES/EEZ dalībvalstu uzraudzības iestādēs, apmainoties ar viedokļiem un paraugpraksi un sniedzot dalībvalstu uzraudzības iestādēm norādījumus par to, kā pārvarēt kopīgās problēmas.

Konkrētāk, RAM HA bija šādi mērķi:

- apzināt riskus un jomas, kuras ir grūti novērtēt un pārvaldīt attiecībā uz TUI;
- izveidot stratēģijas un rīkus, lai pārvarētu šīs grūtības, izmantojot virkni gadījumu risināšanas semināru;
- apspriest sarežģītus gadījumus un dalīties labākajā praksē, sagatavojot divus vadlīniju dokumentus par RA veikšanu un riska pārvaldību, kuros sniegti padomi par kaitējuma scenāriju identificēšanu, riska varbūtības novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu par piemērotiem korektīviem pasākumiem.

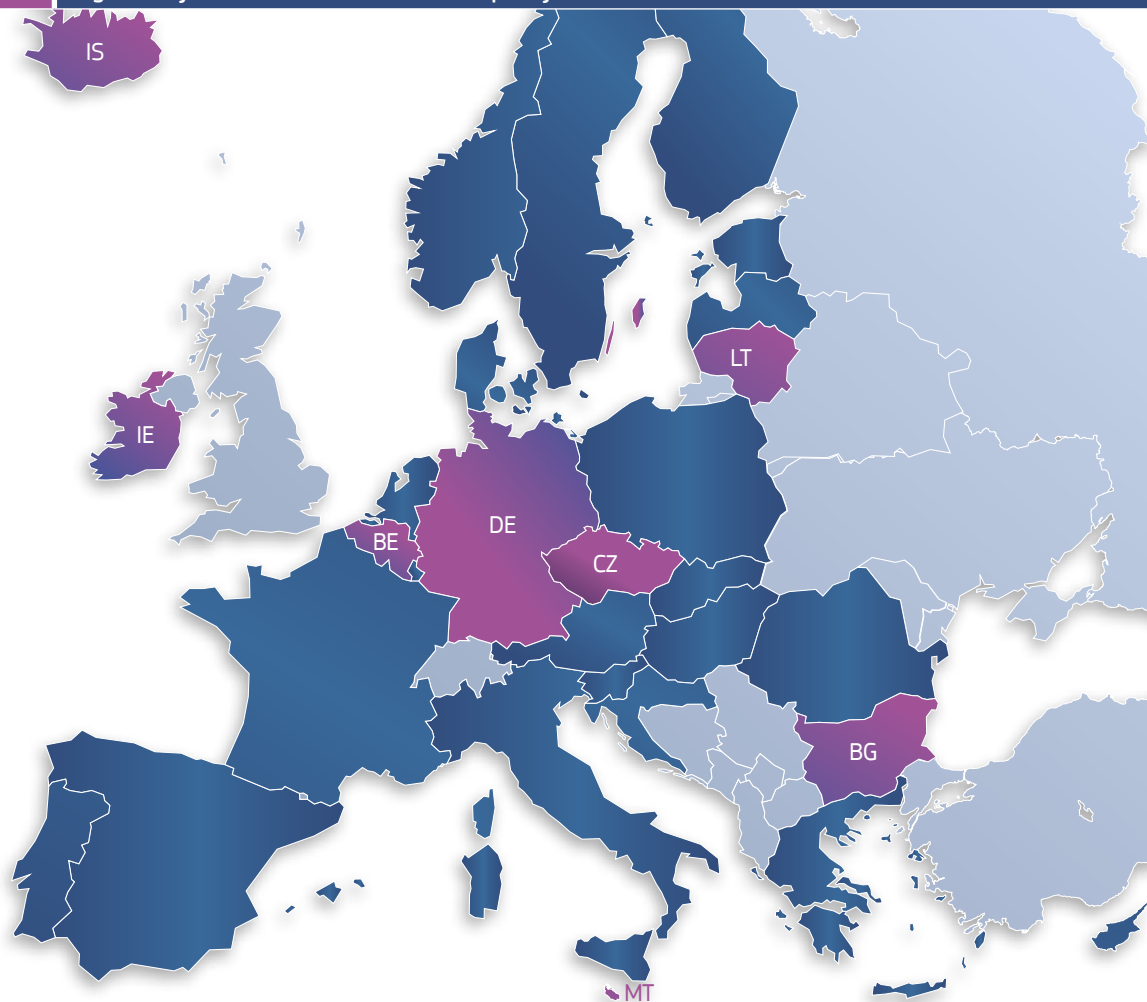

² PVDD attiecas uz ražojumiem, kas paredzēti patērētājiem vai kurus patērētāji varētu lietot, pat ja tie nav paredzēti patērētājiem (patēriņa ražojumi), vai kurus patērētāji varētu lietot saprātīgi paredzamos apstākļos. To piemēro šiem produktiem, ja ES tiesību aktos, kas reglamentē attiecīgo produktu drošību, nav īpašu noteikumu ar tādu pašu mērķi.

1.2 Pārskats par iesaistītajām TUI

RAM HA piedalījās 10 dalībvalstu uzraudzības iestādes no 7 ES dalībvalstīm un 1 EEZ valsts, kā redzams attēlā zemāk.

VALSTS	TUI
Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai - Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts
Bulgārija	Metroloģiskās un tehniskās uzraudzības valsts aģentūra
Čehija	Čehijas Tirdzniecības inspekcija Rūpniecības un tirdzniecības ministrija
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde
Īrija	Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības komisija
Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
Malta	Malta Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
Vācija	Brēmenes pavalsts tirdzniecības uzraudzība Augšbavārijas valdība – Tirdzniecības inspekcija

2. Galvenie pasākumi un rezultāti

2.1 Darbības jomas noteikšana

Lai nepieļautu, ka bīstami ražojumi nodara kaitējumu Eiropas patērētājiem, TUI veic koriģējošus riska pārvaldības pasākumus, pamatojoties uz testu un/vai RA rezultātiem. Stingras RA ir ļoti svarīgas, lai veiktu vispiemērotākos un efektīvākos korektīvos pasākumus, lai mazinātu kaitējuma risku un aizsargātu patērētājus.

Riska novērtēšanas problēmas

RA nosaka varbūtību, ka ar izstrādājumu saistītais apdraudējums var izraisīt konkrētu traumu. Tas ietver kaitējuma smaguma noteikšanu (saistībā ar konkrētu apdraudējumu) un iespējamību, ka patērētāji gūs kaitējumu šī apdraudējuma dēļ (apdraudējuma iedarbība). Subjektīvais kaitējuma scenārija un varbūtību noteikšanas raksturs, kā arī daudzie (nezināmie) mainīgie lielumi padara RA procesu sarežģītu TUI. Lai izvairītos no patvaļīgiem spriedumiem, RA jābalstās uz stingru pamatojumu un skaidri jāizskaidro visi procesā izdarītie pieņēmumi. Lai gan RAPEX pamatnostādnes ir noteikti RA pamatprincipi un sniegti norādījumi par to, kā veikt novērtējumus, dažiem riskiem un RA procesa elementiem ir jāpievērš lielāka uzmanība, lai palielinātu TUI novērtējumu konsekveni un nodrošinātu, ka produktu radītie riski tiek interpretēti un pārvaldīti konsekventi visā ES/EEZ.

Bīstamības grupas, kuras ir īpaši sarežģīti novērtēt attiecībā uz TUI, ir šādas:

- **ugunsgrēks un sprādziens**
- **starojums**
- **ķīmiskie riski³**
- **jauno produktu radītie riski.**

Katrā grupā ir specifiski riski, kas jānosaka kā pirmais RA posms. Atkārtotas problēmas, ar kurām nākas saskarties, identificējot konkrētus apdraudējumus un pamatojot pieņēmumus, kas izdarīti, izstrādājot traumu scenārijus, ir šādas:

- **trūkstošie dati un testu ziņojumi;**
- **vispārējs kompetences trūkums attiecībā uz noteiktiem riskiem un produktu grupām.**

Tā kā trūkst attiecīgu zināšanu un informācijas, TUI ir jāveic aplēses un jāizdara pieņēmumi. Tas var mazināt viņu pārliecību par veiktajiem novērtējumiem un radīt ievērojamu nenoteiktību par riska līmeni.

Riska pārvaldības problēmas

Riska pārvaldība seko RA procesam, un tās mērķis ir samazināt vai novērst risku. RA riska rezultāti ir pamatā lēmumiem, kas tiek pieņemti riska pārvaldības ietvaros, bet riska pārvaldība ir saistīta ar lēmumu pieņemšanu par vispiemērotāko rīcību, kas jāveic, lai samazinātu vai novērstu patērētāju pakļaušanu apdraudējuma iedarbībai. Tādēļ TUI ir jāņem vērā vairāki mainīgie lielumi.

Korektīvie pasākumi ir riska pārvaldības galvenā sastāvdaļa. Pasākumus riska mazināšanai vai samazināšanai var veikt vai nu brīvprātīgi EO, vai arī tos var prasīt TUI. Vispiemērotākā un samērīgākā korektīvā darbība būs atkarīga no konkrētā riska, ko rada produkts, tā atrašanās vietas piegādes ķēdē, patērētājiem, kas to lieto, un visefektīvākā veida, kā samazināt vai novērst riska iedarbību. Ņemot vērā visus attiecīgos mainīgos lielumus, VNV var būt grūti pieņemt lēmumu par piemērotu riska pārvaldības stratēģiju. Zema un vidēja riska produkti var radīt īpašas problēmas, jo piemērotas korektīvās darbības ir atkarīgas no daudziem faktoriem un bieži vien prasa ciešu sadarbību ar ražotājiem. Sadarbība ar EO un tiešsaistes tirgiem, lai īstenotu pasākumus, ir vēl viena problemātiska joma, kurā TUI saskaras ar grūtībām.

Stratēģijas un instrumenti, kas izstrādāti šajā darbībā

Riska novērtēšana un riska pārvaldība var būt sarežģīts uzdevums, tomēr atbilstošas stratēģijas un rīki var palīdzēt TUI šajā procesā. Šīs darbības ietvaros TUI apsprieda sarežģītus gadījumus un, pamatojoties uz šīm diskusijām, izstrādāja vadlīniju dokumentus, kuros ietverti rīki un stratēģijas, kā pārvarēt biežāk sastopamās problēmas.

³ Ķīmiskās vielas jau ir apspriestas CASP 2020 projektā, kura rezultātā ir izstrādātas vadlīnijas par ķīmisko vielu bīstamības varbūtību novērtēšanu un pārvaldību. CASP 2021 laikā apsprieste ķīmisko vielu riski ir vērsti uz konkrētu ķīmisko vielu ietekmi, kas iepriekš nav aplūkota.

2.2 Darba pieeja

Lai sniegtu papildu norādījumus TUI un palielinātu RA un riska pārvaldības pasākumu konsekveci, RAM HA tika organizēta, pamatojoties uz trim galvenajiem rezultātiem:

- vadlīniju dokuments, kurā norādīti riski, kas rada vislielākās novērtēšanas problēmas, un rīki šo problēmu pārvarēšanai;
- to gadījumu izpēte par sarežģītiem riskiem, kas iekļauti vadlīniju dokumentā par RA (tiks apspriesti īpašās sesijās HA laikā);
- norādījumu dokuments par identificēto risku pārvaldību.

Gadījumu izpēte un vadlīniju dokumentu izstrāde notika ciešā sadarbībā ar dalībvalstu uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu, ka gan problēmu, gan iespējamo risinājumu apspriešana balstās uz to prioritātēm un vajadzībām. Darbības uzsākšanas sanāksmē (KoM) TUI apsprieda un izvēlējās visgrūtāk risināmos riskus, kuriem pievērst uzmanību:

- ugunsgrēks un sprādziens
- starojums
- ķīmiskie riski
- jauno produktu radītie riski.

Pēc KoM tika apkopoti gadījumu pētījumi par četrām apdraudējumu grupām. Valstu uzraudzības iestādes iesniedza sarežģītus RA gadījumus, izmantojot Wiki; tos papildināja tehniskā eksperta no drošības vārtu paziņojumiem atlasīti gadījumu pētījumi. Gadījumu pētījumi tika izmantoti, lai izpētītu galvenās problēmas, ar kurām saskaras TUI saistībā ar RA.

Pirmajā starpposma sanāksmē (IP) TUI ar tehniskā eksperta palīdzību kopīgi apsprieda un aizpildīja RA par katru produktu. Pateicoties šīm diskusijām, līgumslēdzējs un tehniskais eksperts varēja noteikt galvenās problēmas, kas saistītas ar katru apdraudējumu un uz kurām būtu jākoncentrējas vadlīniju dokumentā. Sanāksmes laikā dalībvalstu uzraudzības iestādes apsprieda arī pašreizējo paraugpraksi un citus iespējamus risinājumus, kurus varētu iekļaut vadlīniju dokumentā. Pamatojoties uz izvēlētajiem riskiem un diskusijām par gadījumu izpēti, tehniskais eksperts sāka izstrādāt pirmo vadlīniju dokumentu par RA (kas tika prezentēts otrās IP laikā). Dalībvalstu uzraudzības iestādes tika aicinātas komentēt dokumentu sanāksmes laikā un sniegt papildu atsauksmes, izmantojot Wiki.

Līdzīgs process tika ievērots, izstrādājot riska pārvaldības vadlīniju dokumentu. Pēc tam, kad bija veiktas vairākas intervijas un aptauja par konkrētām riska pārvaldības problēmām, otrs neatkarīgais eksperts pievērsās atbilstošu riska pārvaldības pasākumu apspriešanai, lai mazinātu un novērstu identificētos riskus. Pēc apspriešanas TUI tika iepazīstinātas ar ierosināto struktūru riska pārvaldības vadlīniju dokumentam. Apmaiņa ar dalībvalstu uzraudzības iestādēm otrā neatkarīgā uzraudzītāja apmeklējuma laikā palīdzēja tehniskajam ekspertam pielāgot vadlīniju dokumentu to vajadzībām. Abi dokumentu projekti tika iesniegti noslēguma sanāksmē, kurā TUI varēja izteikt savus komentārus un atsauksmes.

1

KoM

- TUI kopīgi lēmumi par galīgo darbības jomu
- Diskusijas par sarežģītiem RA gadījumiem, ar kuriem saskārušies TUI
- Semināru laikā apspriežamo sarežģītāko risku atlase

2

Sarežģītu RA gadījumu apkopojums

- Viki platformā apkopoti sarežģītu TUI pieredzes piemēru pētījumi

3

1. IM (gadījumu risināšanas darbnīca)

- Diskusijas un kopīgas RA par sarežģītiem riska gadījumiem
- TUI apstiprinājums par RA pamatnostādņu struktūru

7

Vadlīniju dokumenta izstrāde

- Pamatojoties uz². IP laikā notikušajām diskusijām, tehniskais eksperts sagatavo riska pārvaldības rokasgrāmatas pirmo projektu
- TUI sniedz atsauksmes, izmantojot Wiki platformu

6

2. IM (gadījumu risināšanas darbnīca)

- Riska novērtēšanas rokasgrāmatas prezentācija
- Diskusija par riska pārvaldības problēmām
- DVI apstiprinājums par riska pārvaldības pamatnostādņu struktūru

5

Riska pārvaldības problēmu apkopojums

- Tiešsaistes aptauja un intervijas ar TUI, lai apkopotu riska pārvaldības problēmas

4

Vadlīniju dokumenta izstrāde

- Pamatojoties uz gadījumu izpētes diskusijām, tehniskais eksperts sagatavo RA vadlīniju pirmo projektu
- TUI sniedz atsauksmes, izmantojot Wiki platformu

8

Noslēguma sanāksme

- Galīgo vadlīniju dokumentu prezentācija

9

Ziņojumu sagatavošana

- Darbības pabeigšana, iekļaujot galīgās izmaiņas vadlīniju dokumentos un sagatavojot HA nobeiguma ziņojumu

2.2.1 Riska novērtējuma gadījumu izpētes apkopojuma un vadlīniju dokumentaizstrāde

Pirmais vadlīniju dokuments tika izstrādāts, lai atbalstītu dalībvalstu uzraudzības iestādes RA izstrādē, īpašu uzmanību pievēršot:

- identificēt apdraudējumus un riskus, kas rada vislielākās problēmas novērtēšanas jomā;
- sniedzot norādījumus par šiem riskiem un apdraudējumiem;

- apzināt rīkus un stratēģijas to pārvarēšanai.

Vadlīniju dokumentā RA problēmas tiek pētītas, izmantojot astoņus gadījumu pētījumus (kurus izvēlējās valsts uzraudzības iestādes un tehniskais eksperts), pamatojoties uz četriem sarežģītiem apdraudējumiem, kas identificēti darbības KoM.

BĪSTAMĪBAS GRUPAS	GADĪJUMU IZPĒTE
Ugunsgrēks un sprādziens	1. Pārkaršana 2. Uzliesmojošas vielas
Starojums	3. Ultravioletais starojums 4. Augstas intensitātes elektromagnētiskie lauki (EML)
Ķīmiskie riski	5. Bīstamas cietvielas vai šķidrums 6. Bīstamā gāze
Jaunu produktu radītie riski	7. Lietu internets (IoT) 8. Droni

Pamatojoties uz diskusijām ar TUI, vadlīniju dokumentā ir iekļauti rīki un stratēģijas, lai līdz minimumam samazinātu subjektivitāti un pārvarētu biežāk sastopamās problēmas (piemēram, zināšanu un testēšanas ziņojumu trūkums), ar kurām saskaras RA laikā. Vadlīnijās ne tikai sniegta informācija par to, kā atrast uzticamus datus un informāciju, bet arī sniegti padomi, kā TUI var izstrādāt drošu pamatojumu

traumu scenārijiem un varbūtības aplēsēm. Tajā ir iekļauti arī kontrolsarakstu piemēri, kas var palīdzēt interpretēt testēšanas ziņojumus un vadīt valsts uzraudzības iestādes, veicot RA par produktiem, ar kuriem tām ir mazāka pieredze.

Vadlīniju dokumenta izstrādē izmantotā pieeja ir apkopota turpmāk sniegtajā attēlā.

1

MSA struktūras projekta sagatavošana un TUI lietu apkopšana

- Tehniskais eksperts sagatavoja vadlīniju dokumenta struktūras projektu, pamatojoties uz diskusijām ar TUI KoM laikā
- Tika apkopoti sarežģīti gadījumi, ar kuriem saskārušās TUI

2

Struktūras apstiprināšana

- TUI sniedza komentārus par vadlīniju dokumenta ierosināto struktūru un apstiprināja to

3

Sarežģītu gadījumu apspriešana

- Projekta sanāksmēs TUI un tehniskie eksperti apsprieda atlasītos gadījumus
- Pamatojoties uz diskusijām, tehniskais eksperts varēja precizēt vadlīnijas, lai koncentrētos uz jomām, kurās TUI ir nepieciešami papildu norādījumi

4

Vadlīniju projekta sagatavošana

- Pamatojoties uz atsauksmēm, kas saņemtas no dalībvalstu uzraudzības iestādēm, tehniskais eksperts sagatavoja vadlīniju dokumenta projektu

5

Precīza pielāgošana, pamatojoties uz TUI atsauksmēm

- TUI pārskatīja dokumentu un sniedza komentārus par to (kas rezultātā tika precizēts)

2.2.2 Riska pārvaldības vadlīniju dokumenta izstrāde

Vadlīniju dokuments par riska pārvaldību tika izstrādāts, lai atbalstītu TUI identificēto risku pārvaldībā. Šī dokumenta mērķis ir:

- sniegt norādījumus par riska pārvaldību;
- apspriest riska pārvaldības problēmas un piedāvāt rīkus un stratēģijas to pārvarēšanai.

Pamatojoties uz informācijas apmaiņu ar TUI, otrajā vadlīniju dokumentā ir aplūkotas atbilstošas un efektīvas riska pārvaldības darbības, lai mazinātu un novērstu patērētāju

pakļautību identificētajiem riskiem. Papildus tam, ka dokumentā ir sniegti korektīvo darbību indikatīvie saraksti, tajā ir iekļauti arī norādījumi par to, kā TUI var pārvarēt biežāk sastopamās riska pārvaldības problēmas, piemēram, kā pieņemt lēmumu par atbilstošu korektīvo darbību zema vai vidēja riska gadījumā. Visbeidzot, dokumentā ir iekļauti noderīgi padomi par to, kā sadarboties ar ED un tiešsaistes tirgiem riska pārvaldības jomā. Vadlīniju dokumenta izstrādē izmantotā pieeja ir apkopota turpmāk sniegtajā attēlā.

1

MSA struktūras projekta sagatavošana un TUI lietu apkopošana

- Tehniskais eksperts sagatavoja vadlīniju par riska pārvaldību struktūras projektu
- Aptaujā un individuālās intervijās ar TUI tika apkopotas konkrētas riska pārvaldības problēmas

2

Struktūras apstiprināšana

- TUI sniedza komentārus par vadlīniju dokumenta ierosināto struktūru un apstiprināja to

3

Sarežģītu gadījumu apspriešana

- Projekta sanāksmēs TUI un tehniskie eksperti apsprieda konkrētas riska pārvaldības problēmas
- Pamatojoties uz diskusijām, tehniskais eksperts varēja precizēt vadlīnijas, lai koncentrētos uz jomām, kurās TUI ir nepieciešami papildu norādījumi

4

Vadlīniju projekta sagatavošana

- Pamatojoties uz atsauksmēm, kas saņemtas no dalībvalstu uzraudzības iestādēm, tehniskais eksperts sagatavoja vadlīniju dokumenta projektu

5

Precīza pielāgošana, pamatojoties uz TUI atsauksmēm

- TUI pārskatīja dokumentu un sniedza komentārus par to (kas rezultātā tika precizēts)

3. Secinājumi un ieteikumi

3.1. Vispārīgi secinājumi

RAM HA bija svarīgs forums, kurā iesaistītās TUI varēja apspriest problēmas un labāko praksi saistībā ar riska novērtējumu un riska pārvaldību. Diskusijas palīdzēja apzināt jomas, kurās TUI ir vajadzīgi papildu norādījumi. Pamatojoties uz gadījumu risināšanas darbsemināru rezultātiem un atgriezenisko saiti no dalībvalstu uzraudzības iestādēm, tehniskais eksperts sagatavoja divus vadlīniju dokumentus. Vadlīniju dokumentos, kuros galvenā uzmanība pievērsta riska novērtējumam un riska

pārvaldībai, ir ietverti kaitējuma scenāriji un riska varbūtības katram darbības laikā apspriestajam gadījuma pētījumam, kā arī sniegti rīki un stratēģijas, lai veiktu stabilu riska novērtējumu un izstrādātu atbilstošus un efektīvus riska pārvaldības pasākumus. Vadlīniju un reālu gadījumu izpētes apvienojums ļāva TUI praktiski pielietot jauniegūtās koncepcijas un rīkus, lai palīdzētu novērtēt un pārvaldīt līdzīgus riskus nākotnē.

3.2 Gūtā pieredze

- **Projekta saziņa tiešsaistē un TUI iesaistīšanās.**

Izpildītājs izmantoja Wiki platformu kā projekta saziņas rīku, kas ļāva visām iesaistītajām TUI ātri atrast un apstiprināt projekta dokumentus un apmainīties ar viedokļiem un zināšanām darbības laikā. Wiki platforma ir piemērots rīks tiešsaistes sadarbības veicināšanai un TUI iesaistīšanai, un visām pusēm tā būtu jāizmanto vēl aktīvāk, lai nodrošinātu, ka TUI ir informētas un iesaistītas starp sanāksmēm.

- **Galveno iepriekšējo vadlīniju un rīku izplatīšana un atsauce uz tiem.**

Lai pārliecinātos, ka visiem dalībniekiem ir līdzīgs zināšanu līmenis par RA un riska pārvaldības tēmām un ka viņi ir iepazinušies ar galvenajiem dokumentiem un rīkiem, kas izstrādāti iepriekšējos projektos, ir svarīgi dalīties ar šiem materiāliem un atsaukties uz tiem pirms sanāksmēm un to laikā. Lai gan pasākuma saturam un rezultātiem nevajadzētu atkārtot iepriekšējo gadu rezultātus, esošie materiāli var papildināt pašreizējā pasākumā izstrādātās diskusijas, rīkus un stratēģijas.

- **Praktisku rīku un stratēģiju nodrošināšana riska novērtēšanai un riska pārvaldībai.**

Papildus diskusijām un viedokļu apmaiņai īpaši svarīgi ir arī norādījumi par konkrētām problēmām, kas ir īpaši svarīgas TUI. Praktisku rīku un stratēģiju nodrošināšana par to, kā pārvarēt ar RA un riska pārvaldību saistītās problēmas, un šo risinājumu piemērošanas demonstrēšana gan gadījumu risināšanas semināros, gan vadlīniju dokumentā, ir izrādījusies pievienotā vērtība TUI.

3.3 Ieteikumi

Pamatojoties uz diskusijām, kas notika pasākuma sanāksmēs, tika formulēti vairāki ieteikumi.

Patērētājiem

Pirms produkta iegādes pārbaudiet drošības vārtus.

Ja patērētāji nav pārliecināti, vai produkts var radīt risku, viņiem jāpārbauda drošības vārti, lai noskaidrotu, vai kāda ES/EEZ valsts uzraudzības iestāde nav iesniegusi paziņojumu par attiecīgo produktu.

TUI tīmekļa vietnēs meklējiet informāciju par nedrošiem vai bojātiem produktiem. Dažas valstu uzraudzības iestādes ir izveidojušas īpašas produktu drošuma tīmekļa vietnes, kas informē patērētājus par nedrošiem un bojātiem produktiem⁴. Patērētājiem regulāri jāapmeklē šīs tīmekļa vietnes un jāievēro tajās sniegtie norādījumi un norādījumi par to, kā atgriezt vai atbrīvoties no nedrošiem vai bojātiem produktiem.

Ekonomikas dalībniekiem

Apzinieties savus pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem. Laižot produktus tirgū, uzņēmējiem ir jānodrošina, ka tie ir izstrādāti un ražoti saskaņā ar piemērojamām juridiskajām prasībām.

Izmantojiet RAG rīku, lai novērtētu ar jūsu produktiem saistītos riskus. Lai nodrošinātu, ka patērētājiem tiek piedāvāti tikai droši produkti, Eiropas Izcelsmes organizācijām jāizmanto RAG rīks, lai novērtētu riskus, kas saistīti ar to tirgotajiem un/vai ražotajiem produktiem.

Sadarboties ar valsts uzraudzības iestādēm attiecībā uz RA un riska pārvaldību. ED ir juridisks pienākums informēt valsts uzraudzības iestādes, kad tās uzzina par produkta drošuma problēmu. ED un iestādēm jāuztur atklāts dialogs un aktīvi jāsadarbojas RA un riska pārvaldības procesā.

Ir izstrādāts korektīvo pasākumu plāns, lai mazinātu un novērstu riskus, ko rada piegādes ķēdē vai tirgū esošie produkti. Pārliecinieties, ka jums jau ir sagatavoti dokumenti un struktūras šim procesam, lai lēmumus varētu pieņemt salīdzinoši ātri un savlaicīgi rīkoties. Korektīvo pasākumu uzraudzība, lai noteiktu to efektivitāti riska pārvaldībā un samazināšanā, ir būtiska plāna daļa, un tā var sniegt noderīgu pieredzi turpmākai rīcībai.

Valstu iestādēm

Turpināt viedokļu un paraugprakses apmaiņu par sarežģītiem riska novērtēšanas un riska pārvaldības gadījumiem, lai vēl vairāk palielinātu konsekvenci starp iestādēm. Pasākuma laikā TUI apsprieda dažādus ar RA un riska pārvaldību saistītus gadījumus. Šī viedokļu apmaiņa palīdzēja iestādēm rast kopīgus problēmu risinājumus un galu galā palielināt RA un riska pārvaldības konsekvenci ES/EEZ.

CASP 2021 rezultātu izplatīšana. TUI tiek mudinātas turpināt izplatīt CASP 2021 projekta rezultātus.

Identificēt jautājumus, kas saistīti ar jauniem riskiem, kuri saistīti ar jauniem produktiem⁵. Lai veicinātu zināšanu apmaiņu un izstrādātu turpmākas vadlīnijas, vajadzības gadījumā jautājumi būtu jāiekļauj RAPEX/CSN tīklos un EK.

⁴ Skatīt, piemēram, <https://produkter.dk/> vai <https://www.farligeprodukter.no/>.

⁵ Jauni produkti attiecas uz nesen izstrādātiem vai uzlabotiem produktiem, kas pirmo reizi tiek laisti tirgū un bieži vien ir balstīti uz jaunām tehnoloģijām, kuras var radīt jaunus riskus.

1. Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj ES/EEZ valstu tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties un stiprināt vienotajā tirgū laisto ražojumu drošumu.

Horizontālās darbības (HD) nodrošina forumu, kurā TUI apmainās ar idejām un paraugpraksi. Tehniskā eksperta vadībā tās izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

Izstrādājumu pārbaudēs (IP) tiek testēti dažādi produktu veidi, kas var radīt risku patērētājiem. Ražojumus izvēlas un savāc iesaistītās TUI, un tos pārbauda, izmantojot kopīgi saskaņotu testēšanas plānu.

Hibrīda darbības veicina horizontālas diskusijas un veic testēšanas kampaņas. Rezultātus izmanto, lai izstrādātu kopīgas pieejas un metodiku.

CASP 2021 ietver trīs HD, piecas IP un vienu hibrīdo darbību. Tos iepriekš atlasīja iesaistītās TUI, rīkojot apspriešanos, ko organizēja JUST ĢD.

Horizontālās darbības (HD)

Tiešsaistes tirgus uzraudzība

Riska novērtēšana un pārvaldība

Gatavība krīzēm un pārvaldība

Izstrādājumu pārbaudes (IP)

Rotaļlietas no interneta veikaliem ārpus ES

Elektriskās rotaļlietas

Bērnu šūpuļi un bērnu šūpoles

E-cigaretes un šķidrumi

Individuālie aizsardzības līdzekļi

Hibrīda darbība

Bīstami viltoti produkti

Pienākumi un atbildība

EISMEA

- Līgumslēdzēja iestāde – pārvalda administratīvās attiecības ar līgumslēdzēju JUST ĢD vārdā
- Uzrauga un apstiprina visus līgumā paredzētos rezultātus

Darbuņēmējs/Pracsis

- Koordinē pasākumu īstenošanu un organizēšanu
- Nodrošina tehnisko un loģistikas pamatu
- Atbild par ziņošanu, saziņu un rezultātu izplatīšanu

ES/EEZ dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes

JUST ĢD

- Pārbauda CASP projektu plānošanu un izpildi
- Nodrošina operatīvo vadību, pārvaldību un veiksmīgu īstenošanu
- Atbalsta iesaistītās TUI, sniedzot norādījumus

Tehniskais eksperts (pa vienam katra HD)

- sniedz tehniskus padomus un norādījumus TUI
- palīdz izstrādāt paraugu ņemšanas un testēšanas plānu un izvēlēties piemērotāko laboratoriju
- analizē rezultātus, palīdz novērtēt identificētos riskus un ierosina ieteikumus

3. HD pieejas pārskats

0

Process pirms CASP

- JUST ĢD veica prioritāšu noteikšanu, lai atlasītu tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) kopīgas intereses tematus.
- CASP 2021. gada horizontālās darbības tika izvēlētas JUST ĢD organizētā apspriedēs, un tās atspoguļo pašreizējo interesi par tiešsaistes tirgus uzraudzību, riska novērtēšanas metodoloģijām un krīžu pārvarēšanu.

1

Datu vākšana un analīze

- Izmantojot dažādus rīkus, piemēram, aptaujas, intervijas un dokumentu izpēti, darbuņēmējs apkopoja nepieciešamo pamatinformāciju.
- Rezultāti tika analizēti, lai noteiktu vajadzības, trūkumus un problēmas.
- Projekta mērķi un darba plāns tika vēl vairāk precizēti un kopīgi iekļēti Vikiplatformā kopā ar sākotnējā pētījuma rezultātiem.

4

Secinājumi, ieteikumi un ziņojumi

- Noslēguma sanāksmju laikā TUI apstiprināja attiecīgo dokumentu galīgo versiju un apsprieda gūto pieredzi un iespējamus ieskatus katrā horizontālajā darbībā.
- Visām iestādēm tiek nodrošināti darba/vadības dokumenti un citi zināšanu apmaiņas rīki, lai palīdzētu īstenot mācības praksē.

3

IP

- Divās starpposma sanāksmēs tika prezentēts katras darbības progress, un ar attiecīgā nozares eksperta palīdzību tika izstrādāti dažādie vadlīniju dokumenti.
- Temata sarežģītības dēļ notika trešā starpposma sanāksme par tiešsaistes tirgus uzraudzības darbībām.

2

Atklāšanas sanāksmes

- Iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes katras horizontālās darbības sākuma sanāksmē apsprieda mērķus un sasniedzamos rezultātus.
- Pamatojoties uz dokumentu izpēti un datu vākšanas rezultātiem, šī pieeja tika pilnveidota.
- Pēc sanāksmes darba dokumenti tika kopīgi Vikikrātuvē, kur TUI bija iespēja apmainīties viedokļiem.

5

Ārējā komunikācija

Ārējās komunikācijas pasākumi tika uzsākti noslēguma pasākumā, iezīmējot 2–3 nedēļu garas Eiropas mēroga informācijas kampaņas sākumu.

Rīki

Galīgie ziņojumi tiek sagatavoti par katru horizontālo darbību un par CASP 2021. gada projektu kopumā. Tie ir pieejami visās oficiālajās ES valodās, kā arī norvēģu un islandiešu valodā, un ir izplatīti visām tirgus uzraudzības iestādēm.

Tika radīti audiovizuāli klipi kuros apkopoti CASP 2021 projekta rezultāti.

Kanāli

Komunikācijas materiāli tiek izplatīti, izmantojot:

- [Drošības vārtu tīmekļa vietni](#)
- [EC CASP tīmekļa vietni](#)
- [JUST ĢD sociālos medijus](#)
- TUI nacionālos saziņas kanālus
- Attiecīgo presi un citas ieinteresētās personas.

EIROPAS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām.

© Eiropas Savienība, 2022
Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku Tsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).
Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantojot atļauts ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaušanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa*:
https://europa.eu/european-union/index_lv

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022
PDF ISBN 978-92-76-52084-9 doi: 10.2838/96839 DS-06-22-192-LV-N